

Lausunto

21.08.2025

Asia: VN/13239/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä kirjallista asiantuntijalausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Sukupolvenvaihdoshuojennusta ei voida pitää perusteltuna verojärjestelmän osana. Sukupolvenvaihoksen kaltaiset poikkeamat eivät kohtele yrityksiä tai perijöitä yhdenvertaisesti. Perintövero voi muodostua odottamattoman suureksi tai pieneksi. Lisäksi huojennus luo kannustimia yritysten jatkuvuuden suunnitteluun sen perusteella, miten verorasitus jakautuu. Nämä kannustimet voivat johtaa tilanteisiin, jotka eivät ole yritystoiminnan tai kansantalouden näkökulmasta perusteltuja. Joissain tilanteissa voi olla perusteltua, että yritystoimintaa ei jatketa. Näin on esimerkiksi tilanteessa, jossa yritystoiminta on heikosti kannattavaa.

On olemassa myös viitteitä siitä, että sukupolvenvaihdoshuojennus saattaa olla perustuslain 6 §:n vastainen. Perustuslakivaliokunta ei ole tähän seikkaan koskaan ottanut kantaa. Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että esityksestä pyydetäisiin lausunto perustuslakivaliokunnalta. Tämä ei kuitenkaan todennäköisesti anna vastausta kysymykseen, onko sukupolvenvaihdoshuojennus ylipäätään perustuslain näkökulmasta ongelmallinen vai ei.

Esitetty muutos ei koskisi lahjaverotusta, mikä on perusteltua, koska perintötilanne voi tulla vastaan yllättäen, kun taas lahjaa on helpompi suunnitella etukäteen.

Esitystä perustellaan muun muassa perintö- ja lahjaverotuksen keventämisellä sekä ostovoiman kohentumisella. Ensimmäiselle näistä ei ole erityisiä taloustieteellisiä perusteita ja toiseen esitys ei vaikuta merkittäväällä tavalla. Alarajojen nostamista voidaan kuitenkin perustella sillä, että näihin ei säännöllisesti tehdä indeksitarkistuksia.

Verotulojen arvioidaan tippuvan vuodessa noin 86 miljoonalla eurolla, mikä on ristiriidassa hallituksen omien talouden sopeuttamistavoitteiden kanssa.

Kuten esitysluonnoksessa todetaan, tilanteita, joissa alaikäinen perii osakeyhtiön osakkeita, on määrällisesti hyvin vähän. Kyse ei siis ole erityisen suuresta tai merkittävästä haasteesta yritystoiminnan jatkuvuuden näkökulmasta. Esityksessä tulisi harkita sitä, että huojennuksen saaminen ei olisi mahdollista tilanteessa, jossa perinnönsaaja olisi alaikäinen lapsenlapsi. Tämä rajoittaisi veroedun hyödyntämistä niissä tilanteissa, joissa olisi puhtaasti verosuunnittelullinen intressi. Lisäksi esityksen tavoitteiden näkökulmasta (erityisesti yritystoiminnan jatkuvuus) rajaus olisi perusteltu.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Laaka Mari
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry